

Naturressurskommunenes syn på Meld. St. 28 (2019-2020) Vindkraft på land

Naturressurskommunene er et samarbeidsforum for kommuner med store naturressurser, og samler om lag 200 kommuner med 1,7 millioner innbyggere. Et flertall av kommunene har eller har under planlegging utbygging av større vindkraftverk. Det er opp til den enkelte kommune hvorvidt vindkraftutbygging ønskes, men et felles mål for alle kommunene er at planlegging, lokalisering, tillatelse og eventuell drift må besluttes av vertskommunene i første hånd.

Naturressurskommunene ønsker å fremheve følgende:

- Mer enn 60 pst av vindkraftanlegg i Norge er eid av utenlandske foretak
- Produksjonskostnadene er nesten halvert fra 2012, og vindkraft er lønnsomt uten subsidier
- De positive virkninger av vindkraft er globale (klima), mens de negative virkninger er lokale (naturmangfold, landskap og lokalsamfunn)
- Det er i dag ingen skatte- eller avgiftsregler for vindkraft
- Dagens konfliktnivå er uakseptabelt høyt
- Nesten 100 ordførere har deltatt i opprop mot vindkraft

Naturressurskommunene har to hovedbudskap til den videre behandlingen av vindkraftmeldingen:

1. **Departementets forslag til forbedringer av konsesjonsprosessen er positive, men løser ikke de grunnleggende problemer**
2. **Departementet skjerper konfliktnivået når skatte- og avgiftsspørsmålet skyves ut i tid**

Dagens konsesjonspraksis er en viktig årsak til dagens konfliktnivå. Noen stikkord i den forbindelse:

- Lovendringen i 2009 hvor planlegging av vindkraftverk ble overført fra plan- og bygningsloven til energiloven, og dermed fra vertskommunen til statlig sektormyndighet
- Store endringer av et vindkraftanlegg som er gitt konsesjon, med mye høyere vindturbiner og endret plassering, er godkjent uten nye samlede konsekvensutredninger
- Kommuner blir anklaget for å ha endret mening, mens det er det påtenkte anlegget som har endret karakter
- Større vindmøller gir økt støy
- Større vindmøller krever lyssetting av hensyn til luftfarten
- Både støy og lys er forurensning, kommunen er forurensningsmyndighet, men NVE/OED tilsidesetter kommunen som myndighetsorgan
- Økt bruk av statlig arealplan som diktat overfor vertskommunen, til tross for at en samlet komite i juni 2019 slo fast at vertskommunens syn «skal tillegges svært stor vekt», jf. Innst. 387 (2018-2019)

Naturressurskommunene anmoder Energi- og miljøkomiteen om å be regjeringen:

- Fremme forslag for Stortinget om å omgjøre lovendringen i plan- og bygningsloven § 12-1 fra 1. juli 2009 da vindkraftanlegg etter energiloven ble unntatt fra kravene om kommunal reguleringsplan
- Legge til grunn at konsekvensutredninger skal gjøres samlet for alle virkninger for samfunn og miljø, og ikke stykkevis og delt slik konsesjonspraksis nå er
- Sikre kommunal involvering i planlegging, utarbeiding av utredningsprogram og konsesjonsprosess
- Komme tilbake til Stortinget senest våren 2021 med forslag til nytt skattesystem for vindkraft, bygd på samme prinsipper som skatteregimet for vannkraft om at berørte kommuner skal ha en varig andel av verdiskapingen